I sag 317/81,

angående en anmodning, som Bundesfinanzhof i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

HOWE & BAINBRIDGE BV, Mijdrecht (Nederlandene),

mod

OBERFINANZDIREKTION FRANKFURT AM MAIN,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen og gyldigheden af bestemmelse 2 A til kapitel 59 i den fælles toldtarif,

har

DOMSTOLEN (anden afdeling)

sammensat af afdelingsformand O. Due, dommerne A. Chloros og F. Grévisse,

generaladvokat: Sir Gordon Slynn
justitssekretær: P. Heim

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt de indlæg, som er indgivet i medfør af artikel 20 i statutten for EØF-Domstolen, kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

Hovedsagen vedrører tariferingen af et tekstilstof benævnt »sejldugtekstil«, som

ubestridt har undergået en behandling med plast.

Ved toldtariferingsudtalelse, som meddeltes den 22. maj 1975, tariferede Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main varen under pos. 51.04 A i den fælles toldtarif (herefter FTT) (vævet stof af syntetiske fibre; toldsats 13 %). Sagsøgeren i hovedsagen indbragte denne afgørelse for Oberfinanzdirektion og krævede varen henført under pos. 59.08 (tekstilstoffer, imprægneret, overtrukket eller lamineret med cellulosederivater eller anden plast; toldsats 14 %).

Oberfinanzdirektion afviste kravet under henvisningen til bestemmelse 2 A) til kapitel 59, der bestemmer:

»Pos. 59.08 omfatter tekstilsoffer, imprægneret, overtrukket eller lamineret med cellulosederivater eller anden plast, uanset vægten pr. m^2 og uanset plastens beskaffenhed (kompakt plast, skumplast, ekspanderet plast etc.).

Positionen omfatter dog ikke:

a) tekstilstoffer, hvis imprægnering eller overtræk ikke er synlig eller kun er synlig på grund af en farveændring fremkaldt af imprægneringen eller overtrækket (almindeligvis (kap. 50-58 og kap. 60);

b) varer, som ikke uden at briste kan bøjes med hånden omkring en cylinder med en diameter på 7 mm ved en temperatur mellem 15° og 30 °C (almindeligvis kap. 39);

c) varer, hvori tekstilstoffet enten er helt omgivet af plast eller er overtrukket på begge sider med plast (kap. 39)«.

Sagsøgeren i hovedsagen indbragte den nævnte afvisning for Bundesfinanzhof, der indhentede en sagkyndig erklæring fra Bundesanstalt für Materialprüfung. Ifølge Bundesfinanzhof har den sagkyndige ikke alene taget hensyn til den direkte visuelle iagttagelse (udseendet af et stykke tekstilstof, der ligger fladt på et bord), men også til indirekte iagttagelsesmuligheder (dvs. om tekstilstoffet, som i de fleste tilfælde indføres i baller, har glatte skæreflader i alle kanter, som stoffet ligger tæt til underlaget, eller om det f.eks. har en fold, som eventuelt også kunne frembringes under den tarifmæssige vurdering). Den sagkyndige nåede til det resultat, at de sidstnævnte kriterier giver mulighed for ved iagttagelse med det blotte øje at fastslå, at tekstilstoffet har undergået en behandling som nævnt i bestemmelse 2 A), a), da det ellers ville flosse i kanterne, slutte tæt til et underlag og endvidere ikke folde.

Bundesfinanzhof har herefter før afgørelsen af sagen stillet Domstolen følgende to spørgsmål:

»1) Hvorledes skal bestemmelse 2, A, a), til kapitel 59 i den tælles toldtarif, hvorefter pos. 59.08 ikke omfatter tekstilstoffer, hvis imprægnering eller overtræk med cellulosederivater eller anden plast ikke er synlig [med det blotte øje], fortolkes? Er den subjektive iagttagelsesevne hos en hvilken som helst person, en gennemsnitlig eller særlig erfaren toldembedsmand eller en sagkyndig afgørende? Betyder ordene 'ikke synlig', at der alene skal ske en visuel bedømmelse

af et stykke tekstilstof, som ligger fladt på et underlag, eller kan der tillige lægges vægt på sådanne indirekte visuelle bedømmelsesmuligheder, der består i at drage slutninger fra den stivhed i tekstilstoffet, som følger af imprægneringen, overtrækket eller lamineringen (f.eks. at stoffet ikke 'flosser' ved skærekanterne og at stoffets folder bevares)?

2) Såfremt iagttagelsesevnen hos en hvilken som helst person eller en uerfaren toldembedsmand er afgørende:

Kan den nævnte bestemmelse anses for gyldig når henses til, at den stiller de nævnte personer over for tariferingsproblemer, som næppe kan løses?«

I medfør af artikel 20 i Domstolens statut er der indgivet skriftlige indlæg af Rådet ved juridisk konsulent A. Sacchettini som befuldmægtiget og af Kommissionen ved juridisk konsulent R. Wägenbaur som befuldmægtiget, bistået af T. van Rijn, juridisk tjeneste.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

Ved kendelse af 19. maj 1982 har Domstolen besluttet at henvise sagen til anden afdeling.

II — Bestemmelse 2 A)'s historie og fortolkning

I affattelsen af FTT for året 1968 krævede bestemmelsen, i lighed med Toldsamarbejdsrådet-Nomenklaturen (TSRN), at behandlingen af tekstilstoffet var »iøjnefaldende«.

Ved en afgørelse af 1966 bekræftede Toldsamarbejdsrådets-Nomenklaturkomité, at udtrykket »iøjnefaldende« skulle fortolkes som »synlig med det blotte øje« og udvalget forkastede muligheden for at tage hensyn til, at behandlingen kunne føles eller iagttages ved hjælp af et instrument.

Ved ændringer af TSR-Nomenklaturen og FTT-Nomenklaturen i henholdsvis 1969 og 1972 fik bestemmelsen sin nuværende affattelse.

Under et møde i Nomenklaturudvalget for den fælles Toldtarif i januar 1976 fortolkede udvalget bestemmelsen således, at pos. 59.08 ikke fandt anvendelse på en vare, hvis behandling kun var synlig med det blotte øje efter foldning, og i 1978 udtalte Toldsamarbejdsrådets Nomenklaturkomité i en afgørelse vedrørende tariferingen af en plastimprægneret trikotagevare:

»Ordene 'synlig med det blotte øje' skal fortolkes i ordenes snævre betydning, altså i betydningen direkte iagttagelse af stoffets overflade. At imprægneringen har givet stoffet en vis stivhed, mens spor af imprægneringsmidlet ikke i øvrigt er synlige med det blotte øje på stoffets overflade, giver ikke mulighed for at tarifere et sådant stof under nr. 59.08.«

III — Skriftlige indlæg

1. Fortolkningen

Kommissionen har foreslået en snæver fortolkning, dvs. i betydningen direkte iagttagelse af stoffets overflade. For at

imprægneringen skal kunne ses med det blotte øje, må spor af imprægneringsmidlet være synlige med det blotte øje på stoffets overflade.

Kommissionen udelukker således anvendelsen af instrumenter som lupper og mikroskoper samt anvendelsen af kemiske analyser. Den udelukker også den tanke om »indirekte iagttagelse«, som Bundesanstalt für Materialprüfung finder tilladelig i forhold til kravene i bestemmelse 2 A). Det er således ikke tilladt at drage konklusioner af det forhold, at tekstilstoffet har glatte skæreflader i alle kanter, eller at imprægneringen giver stoffet en sådan stivhed, at det ikke ligger tæt til underlaget. Det er også udelukket at folde stoffet eller at holde det horisontalt for at se, om det forbliver i denne stilling.

2. Gyldigheden

Rådet og *Kommissionen* finder begge, at den omtvistede bestemmelse er gyldig.

De har overensstemmende anført, at det er toldmyndighedernes opgave at organisere deres tjeneste på en sådan måde, at anvendelsen af den fælles toldtarif varetages korrekt. Det er ikke en hvilken som helst iaggttagers eller en uøvet toldembedsmands iagttagelsesevne, men en gennemsnitstoldembedsmands iagttagelsesevne, der skal lægges til grund. En sådan tjenestemand er fuldt ud i stand til at træffe afgørelse i en sag som den foreliggende, idet han har modtaget uddannelse heri, og idet han herudover har opnået en vis praktisk erfaring. I øvrigt er bestemmelsens ordlyd identisk med ordlyden i Toldsamarbejdsrådet-Nomenklaturen. Rådet har anført yderligere eksempler på bestemmelser, som indeholder kriterier, der som grundlag har sanseevnerne hos de toldembedsmænd, der skal anvende nomenklaturerne. Sådanne subjektive kriterier er berettigede med henblik på at muliggøre en hurtig undersøgelse på tidspunktet for fortoldningen.

IV — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 15. juli 1982 er der afgivet mundtlige indlæg af sagsøgeren i hovedsagen ved advokat N. Pfeiffer, Düsseldorf, af Rådet ved juridisk konsulent A. Sacchettini som befuldmægtiget, samt af Kommissionen ved T. van Rijn, juridisk tjeneste, som befuldmægtiget.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet samme dag.

Præmisser

1 Ved kendelse af 17. november 1981, indgået til Domstolen den 21. december s.å., har Bundesfinanzhof i medfør af EØF-traktatens artikel 177 stillet to præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen og gyldigheden af bestemmelse 2 A) a) til kapitel 59 i den fælles toldtarif (herefter FTT).

2 Spørgsmålene er rejst under en sag mellem en nederlandsk virksomhed, sagsøgeren i hovedsagen, og Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main, og drejer sig om en toldtariferingsudtalelse af 22. maj 1975 vedrørende et produkt, som sagsøgeren har benævnt »sejldugtekstil«.

3 Ved udtalelsen tariferede Oberfinanzdirektion varen under pos. 51.04 A i FTT (vævet stof af syntetiske fibre), mens sagsøgeren krævede varen henført under pos. 59.08 (tekstilstoffer, imprægneret, overtrukket eller lamineret med cellulosederivater eller anden plast).

4 Det fremgår af sagens akter, at det pågældende produkt faktisk har gennemgået en behandling som nævnt i pos. 59.08, men at Oberfinanzdirektion afviste at henføre produktet under denne position under henvisning til bestemmelse 2 A) til kapitel 59, hvorefter pos. 59.08 bl.a. ikke omfatter:

»a) tekstilstoffer, hvis imprægnering eller overtræk ikke er synlig . . .«

5 Sagsøgeren i hovedsagen anlagde derpå sag ved Bundesfinanzhof til anfægtelse af toldtariferingsudtalelsen, hvorefter Bundesfinanzhof stillede Domstolen følgende spørgsmål:

»1) Hvorledes skal bestemmelse 2, A, a), til kapitel 59 i den fælles toldtarif, hvorefter pos. 59.08 ikke omfatter tekstilstoffer, hvis imprægnering eller overtræk med cellulosederivater eller anden plast ikke er synlig [med det blotte øje], fortolkes? Er den subjektive iagttagelsesevne hos en hvilken som helst person, en gennemsnitlig eller særlig erfaren toldembedsmand eller en sagkyndig afgørende? Betyder ordene »ikke synlig«, at der alene skal ske en visuel bedømmelse af et stykke tekstilstof, som ligger fladt på et underlag, eller kan der tillige lægges vægt på sådanne indirekte visuelle bedømmelsesmuligheder, der består i at drage slutninger fra den stivhed i tekstilstoffet, som følger af imprægneringen, overtrækket eller lamineringen (f.eks. at stoffet ikke »flosser« ved skærekanterne og at stoffets folder bevares)?

2) Såfremt iagttagelsesevnen hos en hvilken som helst person eller uerfaren toldembedsmand er afgørende:

Kan den nævnte bestemmelse anses for gyldig når henses til, at den stiller de nævnte personer over for tariferingsproblemer, som næppe kan løses?«

6 Det første af spørgsmålene falder i to dele, hvoraf den første, der drejer sig om, hvilken iagttager, der er bestemmende for fortolkningen og anvendelsen af bestemmelsen, er snævert forbundet med det andet spørgsmål, der vedrører bestemmelsens gyldighed. Disse to spørgsmål bør derfor behandles samlet, og den sidste del af det første spørgsmål bør herefter undersøges først.

7 Den sidste del af Bundesfinanzhof's første spørgsmål drejer sig hovedsagelig om, hvorvidt bestemmelsen som forudsætning for anvendelsen af pos. 59.08 kræver, at imprægneringen, overtrækket eller lamineringen er direkte synlig blot ved en visuel bedømmelse, eller modsat om bestemmelsen tillader af stoffets stivhed som følge af behandlingen at slutte, at stoffet har gennemgået en behandling.

8 I sit indlæg for Domstolen har Kommissionen navnlig henvist til de fortolkningselementer, der kan udledes af den omhandlede bestemmelses historiske udvikling og den historiske udvikling for så vidt angår den identiske bestemmelse i det tilsvarende kapitel i Toldsamarbejdsrådets nomenklatur, samt til den af Toldsamarbejdsrådets Nomenklaturkomité og Nomenklaturudvalget for den fælles Toldtarif fulgte praksis vedrørende anvendelsen af bestemmelserne.

9 Det bemærkes i denne forbindelse, at de to bestemmelsers oprindelige affattelse foreskrev, at pos. 59.08 ikke omfattede tekstilstoffer, hvis imprægnering eller overtræk ikke var »iøjnefaldende«. Da Toldsamarbejdsrådets Nomenklaturkomité fortolkede dette udtryk som »synlig med det blotte øje«, blev teksten til denne nomenklatur ændret i overensstemmelse hermed i 1969. Herefter blev FTT ændret på samme måde ved Rådets forordning nr. 1 af 20. december 1971 (JO L 1 af 1. 1. 1972, s. 1).

10 Efter ændringen er Nomenklaturkomiteen og Nomenklaturudvalget blevet anmodet om at udtale sig om fortolkningen af bestemmelsernes nye affattelse. I 1976 antog Nomenklaturudvalget for FTT, at pos. 59.08 ikke fandt anvendelse på stof, hvis behandling, kun var synlig efter foldning af vareprøven. I 1978 fandt Toldsamarbejdsrådets Nomenklaturkomité, at ordene »synlig med det blotte øje« skulle fortolkes som »direkte iagttagelse« ved betragtning af stoffets overflade, og at det forhold, at imprægneringen havde givet stoffet en vis stivhed ikke gav mulighed for at tarifere det under pos. 59.08.

11 Den fortolkning, der således må anses for nærliggende efter ændringen af bestemmelserne, og som er bekræftet gennem Nomenklaturudvalgets og Nomenklaturkomiteens praksis og svarer til det første af de af den nationale domstol foreslåede alternativer, er da også i overensstemmelse med den betydning, som tillægges ordene i almindelig sprogbrug.

12 Denne fortolkning tilgodeser også den omtvistede bestemmelses formål. Som Rådet har anført i de for Domstolen afgivne indlæg, må grunden til, at de bestemmelser, som gælder på fællesskabs- og internationalt plan, fastsætter sådanne kriterier for toldtariferingen i særlige tilfælde, væsentligst søges i bestræbelserne på at muliggøre en hurtig undersøgelse ved fortoldningen.

13 I øvrigt støtter passagen i bestemmelsen afsnit a) om, at der bortses fra farveændringer fremkaldt af behandlingen, antagelsen af, at behandlingen skal kunne konstateres direkte, og ikke kan udledes af andre egenskaber, som den har givet stoffet.

14 Denne del af det første spørgsmål bør herefter besvares således, at udtrykket »synlig [med det blotte øje]« i bestemmelse 2 A) a) til FTT's kapitel 59 skal fortolkes således, at imprægneringen, overtrækket eller lamineringen skal være direkte synlig ved en visuel bedømmelse, og at udtrykket ikke tillader af et stofs stivhed at udlede, at stoffet har undergået en behandling som ovenfor nævnt.

15 Den første del af Bundesfinanzhof's første spørgsmål er, om det ved fortolkningen og anvendelsen af den omtvistede bestemmelse er den subjektive iagttagelsesevne hos en hvilken som helst person, en gennemsnitlig eller særlig erfaren toldembedsmand eller en sagkyndig, der skal lægges til grund.

16 I så henseende bemærkes, at den fælles toldtarif ganske vist er en fællesskabsretsakt, som skal fortolkes på ensartet måde i alle medlemsstaterne, men at anvendelsen heraf er overladt staterne.

17 Denne del af det første spørgsmål må herefter besvares således, at det tilkommer medlemsstaterne at udpege de myndigheder og de personer, som skal foretage toldtariferingen af produkterne, samt at fastlægge disse personers uddannelse med henblik på at give dem mulighed for at varetage dette hverv på korrekt måde.

18 Bundesfinanzhof's andet spørgsmål er i det væsentlige, om bestemmelsen for så vidt angår de anfægtede udtryk kan anses for gyldig når henses til de vanskeligheder, som anvendelsen af bestemmelsen rejser for de personer, der skal træffe afgørelse om toldtariferingen af det pågældende produkt.

19 I denne henseende skal det understreges, at vanskeligheder, der er forbundet med anvendelsen af en fællesskabsbestemmelse, kan have betydning for fortolkningen af bestemmelsen, men ikke anfægte dens gyldighed.

20 Det bør i øvrigt tilføjes, at anvendelsen af den omtvistede bestemmelse således som fortolket ovenfor ikke synes at frembyde de vanskeligheder, som spørgsmålet forudsætter. I de tilfælde, hvor de personer, som medlemsstaterne har tillagt denne opgave, ikke er i stand til at konstatere behandlingen af stoffet blot ved en visuel undersøgelse, fremgår det af bestemmelsen, at behandlingen, hvis den faktisk har fundet sted, ikke er tilstrækkelig til at overføre stoffet fra den toldposition, som almindeligvis finder anvendelse for et stof af denne art, til den særlige position under nr. 59.08. Bestemmelsen afskærer netop enhver undersøgelse, der går ud over disse personers muligheder for at undersøge, om stoffet har undergået en sådan behandling.

21 Det andet præjudicielle spørgsmål bør besvares således, at undersøgelsen af bestemmelsen intet har frembragt, som kan anfægte bestemmelsens gyldighed.

Sagens omkostninger

22 De udgifter, der er afholdt af Rådet og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale domstol, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (anden afdeling)

vedrørende de spørgsmål, som er forelagt den af Bundesfinanzhof ved kendelse af 17. november 1981, for ret:

1) **Udtrykket »synlig [med det blotte øje]« i bestemmelse 2 A a) til FTT's kapitel 59 skal fortolkes således, at imprægneringen, overtrækket eller lamineringen af et stof skal være direkte synlig ved en visuel bedømmelse. Udtrykket giver ikke mulighed for af et stofs stivhed at udlede, at stoffet har undergået en behandling som ovenfor nævnt.**

2) **Det tilkommer medlemsstaterne at udpege de myndigheder og de personer, som skal foretage toldtariferingen af produkterne, samt at fastlægge disse personers uddannelse med henblik på at give dem mulighed for at varetage dette hverv på korrekt måde.**

3) **Undersøgelsen af bestemmelsen har intet frembragt, som kan anfægte dens gyldighed.**

Due Chloros Grévisse

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 30. september 1982.

For justitssekretæren

J. A. Pompe

Assisterende justitssekretær

O. Due

Formand for anden afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT SIR GORDON SLYNN FREMSAT DEN 15. JULI 1982 [1]

Høje Domstol.

Howe & Bainbridge BV havde anmodet om en bindende toldtariferingsudtalelse vedrørende et vareparti, som virksomheden ønskede at indføre til Tyskland. Den 22. maj 1975 bestemte Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main, at varen skulle tariferes under toldtariffens pos. 51.04 A »vævet stof af syntetiske fibre«. Virksomheden gjorde heroverfor gældende, at varen skulle have været tariferet under pos. 59.08, som »tekstilstoffer, imprægneret, overtrukket eller lamineret med cellulosederivater eller anden plast«.

Da indsigelsen var blevet afvist, indbragte virksomheden spørgsmålet for Bundesfinanzhof. Diskussionen samlede sig om den korrekte fortolkning af bestemmelse 2 A a) til kapitel 59 i den fælles toldtarif, som, hvilket der er enighed om, skal tages i betragtning med henblik på fortolkningen af positionen. Bestemmelsen siger, at pos. 59.08 ikke omfatter »tekstilstoffer, hvis imprægnering eller overtræk ikke er synlig eller kun er synlig på grund af farveændring fremkaldt af imprægneringen eller overtrækket (almindeligvis kap. 50-58 og kap. 60)«. I bestemmelsens franske version hedder det af betydning for

1 — Oversat fra engelsk.